

Конгрес **У**країнських **Н**аціоналістів

Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за Неї

Декалог українського націоналіста

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 27 вересня - 3 жовтня 2005 року № 39 (99)

МАЙДАН ВИМАГАЄ СЛУЖІННЯ

Над світом 2005 року пролітають грізні бурі і шторми. Нашу планету лихоманить. А над благословенною українською землею – тепла сонячна осінь, після щедрого літа.

Але доймають і мучать нас внутрішні хвороби і духовні недуги. Коли нема Бога в серці, то немає миру в душі і злагоди в домі. П'ятого вересня почалися потрясіння на нашому українському олімпі, який достоту почав нагадувати олімп з "Енеїди" Котляревського. З усього видно було, що параліч влади створюють лебідь, щука і рак. Тільки лебідь не проявився...

Про те, що вороги української демократії готуються до реваншу вже восени 2005 року, знають всі, навіть далекі від політики.

Те, що Росія кинула на підтримку Януковича усі свої сили, включно зі своїм президентом, який не журився, що це ж готові підстави для імпічменту його кандидата, загальновідомо.

Те, що український народ закінчив епопею Майдану на грані нервового виснаження, відчували всі. Здавалося б, усі громадяни повинні покласти сили на захист своєї незалежності, яка, нарешті, зазвучала серйозно. Бо розуміли, що той час укріплювати фортецю. І те завдання стоїть сьогодні і завтра. Справжня вартість кожного українського політика виявляється в тому, наскільки серйозно він зрозумів вагу моменту і наскільки повно віддався служінню і самовідданій праці, передусім для згуртування патріотичних сил.

Підкреслюю, патріотичних, бо в цілому світі здобутки незалежності захищають передусім патріотичні сили, які гідно несуть прапор. У такі періоди усякі корисливі і сепаратні дії відповідальних осіб називають безвідповідальними, якщо не зрадою і мародерством. Для громадян справжніх нема розподілу посад і престижних кабінетів – є розподіл обов'язків, особливо важких після урядування сил національно безвідповідальних і беззаконних.

Один хибний крок може підкосити усі твої минулі побудови. Перед нами стоїть вічним нагадуванням Володимир Винниченко. З усіма своїми вадами, він уявлявся б нам на голову вищим, якби вилучити з його життя таку мізерію, як протистояння Симонові Петлюрі, котрий взяв на плечі тягар всієї відповідальності й став символом національного опору і самозахисту.

Що вище поставлена особа, то має бути суворіша самооцінка, більша самопосвята і приклад безкорисливості. Якщо хтось не розуміє, що корисливість їй на тій висоті просто невигідна, то вона не розуміє, куди потрапила і для чого їй те місце, з якого має впасти.

Нарешті, настав вибух: кожна інтригуюча сила досягла критичної маси. А незадоволення владою досягло межі, коли вже нікому не жаль було нікого.

"Та хай вона сказиться", – казали люди, одурені і зневірені.

Нарешті, державний секретар Олександр Зінченко виступив зі звинуваченням у перевороті (на адресу найвпливовіших осіб, зокрема Порошенка, Третьякова, Мартиненка – і журналісти сприйняли цю вибухову заяву оплесками).

8 вересня заява Президента про відставку уряду – а це ж уряд учасників помаранчевої революції – була сприйнята спокійно. За 9 місяців усе проявилося і дало плоди.

Маленьким активістам Майдану влада ні на вершок не додала зросту. А немає гірше, ніж виставити маленьку людину на видноту і висоту.

До Дня Незалежності міністр культури Оксана Білозір проспівала нову пісню на слова Вадима Крищенка: "Благословенний буде наш уряд..." Думала, що ода, а вийшло – епітафія.

Одне слово, як сказав Президент, у владі з'явилися нові обличчя, але обличчя влади не змінилося... Звичайно, завтра з'являться нові призначення...

І тут вертаємося до старого, джерельного поняття, що зцементовує суспільство, до євангельського поняття служіння. Служіння Богові як служіння один одному. На служінні тримається порядок і лад земний. Свято, яке єднає нас ціле тисячоліття, починається Службою Божою. Служба єднає народи, королівства, на вірній службі тримається усяке військо, усяка організація, всяка дисципліна.

Безумний бунт гордині відкидає служіння – але там починається служіння духові лжі – і рабство.

Для прагматиків нагадаємо, що вся історія побудована на служінні, лицар – це вірний слуга суверена. Король Фрідріх ІІ говорив: "Я перший слуга держави". Зрештою, те саме думали всі королі... Хоча не всі давали приклад служіння.

У нашій нещасливій історії завжди бракувало вірного служіння. Скільки хоробрих людей відмовилося вірно служити Одному відповідальному – і загинули безславно, як бунтарі, що хотіли стати отаманами юрби?! Скільки їх, рабів гордині і свого інтересу, рабів багатства і жадоби, засвітилося і відразу погасло, як порох під ногами нащадків.

Отже, шановні герої нашого часу, ви на державній службі, але серця ваші заховані не тут, а приховані там, де й скарби.

Вони залишаються разом з вашим бізнесом. І діти будуть розгадувати: хто більший – "Рошен" чи Порошенко.

– Рошен, звичайно.

– А чому?

– Бо Рошен – це фірма. То щось цільне і послідовне. А Порошенко – розпорошений між своїм бізнесом, нашим парламентом і не зовсім своїм урядом.

А як дітям розгадати загадку, чому Юлію Тимошенко на Заході називають мільярдеркою, а у нас – держслужбовцем з доходом 60 тис. гривень?

– Виходить, є дві службовки під цим іменем, і невідомо, котра кому служить.

А ми говоримо про високе служіння єдиній у світі Батьківщині, служіння як вимір вашого життя і вашої любові.

Чи можуть люди такого служіння ворогувати і змагатись один проти одного? Звичайно, віддане служіння виключає сторонні інтереси, що ділять і протиставляють слуг.

Високе служіння має і свій протилежний полюс – пародію: вислужництво, прислужництво, слугування... і, нарешті, службове прикриття. Там йде боротьба люта і підступна.

Але служіння – це не від народження, а від виробленої гідності. Це дар, який виробляється життям, посвяченим Абсолютові, законові, принципові, словом тому, що людина вважає святим.

Тут напрошується питання, чи все те святе, що людина вважає святим?

Адже ми вийшли з безбожної епохи, де не було нічого святого, а проте слово "священний" збережено для означення акцентованих цінностей: обов'язки, кордони та інші...

Служіння також культивувалося – служіння ідеї, служіння вождям і державі. Те служіння стимулювалося і було немало тих, що служили до безпам'яті, за нахилом натури, в силу виховання, а також зі страху.

Але чомусь історія не зафіксувала випадків, щоб хтось хотів служити скинутому ідолові вождя і не запримітила ідеалістів безкорисності.

 2

ВАЖЛИВО

Юрій Єхануров став новим Прем'єр-міністром України
За його кандидатуру проголосували 289 народних депутатів (за необхідних 226). Не голосували у повному складі фракції комуністів та соціал-демократів, а також більшість членів блоку Юлії Тимошенко.

Президент України реформував свій апарат
Віктор Ющенко скасував посади Державного секретаря України та Першого помічника Президента України й передав до компетенції Секретаріату Президента низку функцій РНБОУ. Віднині Секретаріат Президента буде очолювати голова цього відомства з двома заступниками. Головою Секретаріату вже призначено Олега Рибачука, а першим заступником – Івана Васюника.

Ющенко + Янукович = прем'єр Єхануров
Меморандум про співробітництво влади та опозиції підписали Президент України Віктор Ющенко і голова Партії регіонів Віктор Янукович. Натомість фракція "Регіони України" у повному складі – 50 депутатів – підтримала кандидатуру Ю. Єханурова на посаду Прем'єр-міністра. У контексті домовленостей Ющенка з Януковичем прогнозовани-ми будуть звинувачення у зраді ідеалів Майдану, але поки що вони поспішні. Усе стане очевидним, а відтак і зрозумілим, коли сядуть/не сядуть фальсифікатори виборів, знайдуть/не знайдуть замовників убивства Гонгадзе, повернуть/не повернуть у державну власність вкрадені в епоху Кучми підприємства.

Кредити не бралися під заставу майна компанії
Коментуючи звинувачення екс-голови СБУ О. Турчинова у тому, що при отриманні кредитів компанія нібито „заставляла газотранспортну систему України", голова правління НАК «Нафтогаз України» Олексій Івченко, зокрема, заявив: „Я не знаю, що мав на увазі Турчинов, але я ще раз підтверджую, що кредити, які отримав «Нафтогаз України», – бланкові, тобто кредити без будь-якого забезпечення (застави) як з боку держави, так і з боку НАК «Нафтогаз України".

Україна реформуватиме ООН
Президент України включений до робочої групи з реформування Організації Об'єднаних Націй. Група складається з лідерів 13 країн.

Відкат на п'ять років назад
Голова Рахункової палати України В. Симоненко заявив, що за темпами економічного росту держава повернулася на рівень 2000 р.

Урожай зерна складе понад 39 млн тонн
В.о. міністра аграрної політики О. Баранівський повідомив, що цьогорічний урожай зерна в Україні складе понад 39 млн тонн. Це трохи нижче минулорічних показників, але на 2 млн тонн більше, ніж у середньому за останні чотири роки.

З присвятою Олексі Гірнику
54-літній інвалід Олександр Мазуренко з Білецька, що на Донеччині, на одній нозі пішки перетнув Україну зі сходу на захід. Свій похід він присвятив Олексі Гірнику, який у 1978 році спалив себе на Шевченковій горі в Каневі на знак протесту проти зросійщення України.

"Золота" нафта
З 1 жовтня ц. р. Росія підвищує експортне мито на сиру нафту та нафтопродукти до 179,9 дол. за тонну. Нині експортне мито на нафту, встановлене з 1 серпня, становить 140 дол. за тонну.

Піскун взявся за борги Тимошенко
Генпрокуратурою оскаржено рішення господарських судів України, прийнятих у лютому–серпні 2005 року на користь компанії "Єдині енергетичні системи України" у справах, що стосуються сплати цим підприємством до державного бюджету податків та інших платежів на суму понад 6,6 млрд грн. Раніше Президент заявив, що Тимошенко використовувала свою посаду прем'єра, щоб добитися скасування боргів компанії ЄЕСУ.

Легальних українців у Москві – 18 тисяч
Найбільше легально працює в Москві громадян Китаю – понад 19 тис., на другому місці українці – 18 тис. осіб.

Лукашенкові ще рік не бачити Європи
Рада Європейського Союзу продовжила ще на рік заборону на видачу віз білоруським офіційним особам. Таке рішення „ухвалено у зв'язку з недавніми політичними подіями в Білорусі, що стали результатом зростання репресій", – говориться у повідомленні Ради ЄС.

НАК „Нафтогаз України" збільшив вклади у геологорозвідку
У цьому році, порівняно з минулим, вкладені кошти НАК „Нафтогаз України" у геологорозвідку збільшилися на 20%. Про це заявив голова правління НАК „Нафтогаз України" Олексій Івченко.

Росіяни готові дати дешевий газ?
Російський «Газпром» готовий відмовитися від своїх вимог підвищити вартість природного газу для України в 2006 р. до 180 дол. за тисячу кубометрів в обмін на створення консорціуму з керування газотранспортною системою України

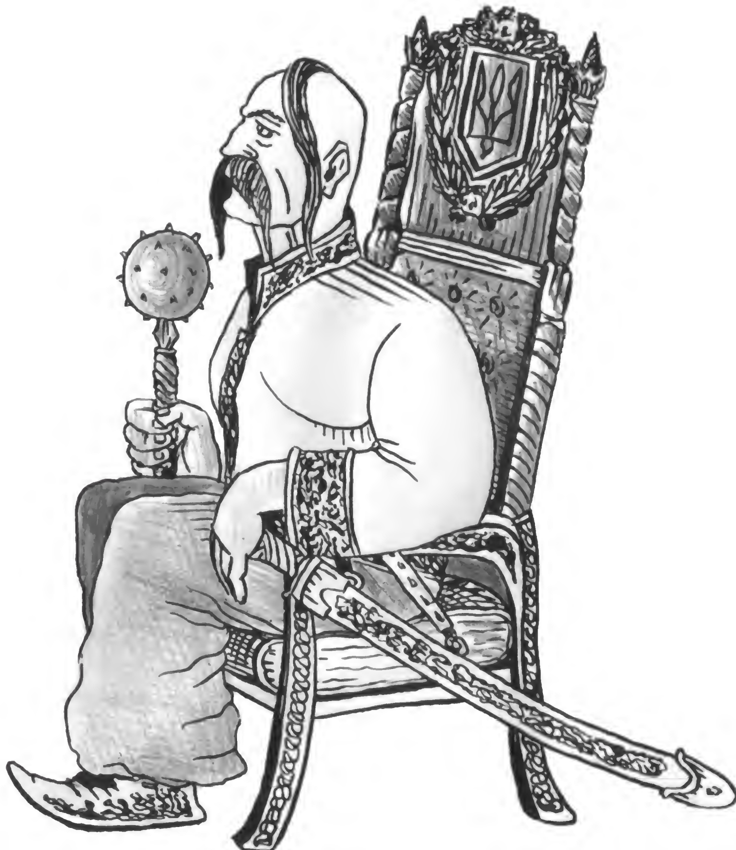
Вибори обійдуться у більше ніж півмільярда
ЦВК просить Верховну Раду виділити 570 млн гривень на вибори до парламенту в 2006 р. 300 млн із цієї суми становить заробітна плата учасників організації виборчого процесу; також у 570 млн входить виготовлення виборчої документації і транспорт. На проведення виборів Президента у 2004 р. ЦВК витратила з державного бюджету 444,005 млн гривень.

З БЮТу "пішли" шестеро...
З фракції Блоку Юлії Тимошенко виключені шестеро депутатів, які проголосували у четвер за кандидатуру Юрія Єханурова на посаду Прем'єр-міністра.

Місця для паління "урізали" наполовину
Верховна Рада України прийняла закон, відповідно до якого власники громадських місць повинні відводити для тих, хто палить, не більше 50% їхньої площі.

ДАІ хоче підвищити штрафи
У розробленому правоохоронцями законопроекті передбачається встановити розмір штрафів у межах 85–170 грн. Крім того, інспекторам ДАІ пропонують повернути право вилучати водійські посвідчення та на місці призначати штрафи.

За матеріалами інформагентств та наших кореспондентів

КОЛИ Я СТАНУ ПРЕЗИДЕНТОМ...

Для початку я би визначився, як зветься держава, у якій я живу. Потім відкрив би Конституцію і прочитав, що державною мовою в Україні є українська – і крапка, як любить говорити теперішній Президент. І ніяких загравань з електоратом москвинського походження і з нашими доморощеними яничарами також. Якщо вивчити чутки, що ходять Кримом, – то нехай Ющенко не думає, що тут про нього хтось поважно відгукується.

У всіх державних установах повинна бути тільки українська мова, преса, радіо і телебачення також – тільки українською. Крапка.

Ветерани ОУН-УПА – це національні герої, їм хвала і пошана, і відповідне соцзабезпечення. Ветерани КГБ, СМЕРШУ, комуністи – справу кожного – вивчити індивідуально і, відповідно, – або судити, або залишити у спокої. Крапка. Це можна вирішити одним указом, як, наприклад, ліквідувати ДАІ. Історія України має бути правдивою, у ній усе має бути назване своїми іменами: геноцид – геноцидом, голодомор – голодомором, окупація і колонізація – саме так і не інакше. Перелічити всіх окупантів до 2005 року. У Криму вони перебувають і тепер. А взагалі, здавати власну територію під військові бази – справа, я думаю, прибуткова. Тільки потрібно, з точки зору національних інтересів, правильно все оцінити. Наша Верховна Рада як законотворча інстанція дозволила перебування «братніх» військових баз на нашій території. Хоча в Конституції й записано, що Україна – позаблокова держава. Укладено угоду аж до 2017 року. Угода є угодою, її треба виконувати. Навіть коли її складали люди, яким хочеться бачити Україну колоніальним придатком імперії. Але в нас є й угода про постачання газу до 2013 року за цінами по 50 дол. за 1 тис. куб. м. «Брати» прагнуть продавати Україні газ вже незабаром по 180 дол. за 1 тис. куб. м. Мовляв, німцям вони продають по 200 дол. І чхати Росії на договір до 2013 року. Я б, будучи Президентом, оцінив вартість перебування військових баз не за символічну плату 97 млн доларів на рік, а за світовими цінами – якихось кілька мільярдів.

А ще російський газ їде по нашій території. А обійти нас упродовж найближчих 20 років – майже неможливо, отже, транзит також за світовими цінами. І будемо тоді справжніми партнерами. А не лохами-«хохлами». А то вони нам за світовими, а ми їм – за «братськими». Тоді "брати" добряче задумаються. І економічний важіль „вифасує" „братів" із Севастополя у досить короткі терміни. Треба тільки навчитися себе поважати.

І ще я, будучи Президентом, обов'язково з'ясував би питання реприватизації. Здорова логіка підказує, що незаконно приватизовані підприємства потрібно реприватизувати. Повернути державі. І крапка. Держава повинна отримати 50%, решту акцій – продати.

Досить цікаві поради дає лідер республіканської партії Ю. Бойко. Дурість, виявляється, будувати власний НПЗ – затрати, бач, великі – а можна, мовляв, модернізувати вже існуючі. Наприклад, в Кременчуцькому НПЗ висока доля державних акцій, щось близько 40%. А мудрі люди, які дбають за державу і народ, вважають, що державних акцій має бути не менше 50%. І крапка. Тоді простіше керувати НПЗ. Чому, цікаво, Бойко не відстоював державні інтереси, коли за його керівництва НАК "Нафтогаз України" нафтопровід Одеса-Броди працював у реверсному напрямі? А тому, що він чхати хотів на енергетичну незалежність України. Головне, щоб його особиста фінансова незалежність була відповідна.

Не допускати на Майдан у День незалежності людей під червоно-чорними прапорами – злочин. Адже ж не проганяли цих людей з Майдану, коли була помаранчева революція. Невже патріоти більше Президенту не потрібні? Мабуть, ні. А Президентові назбирав під свої прапори всякий «непотріб», не розуміючи, що він (непотріб) у будь-який момент розбіжиться. Як тільки ослабне влада і замаячить привид нового януковича. Скористалися ж з помаранчевої революції пристосуванці. А хто вони – самі знаєте. Хотілося б, щоб Президент це все зрозумів. І крапка.

Віталій ДОБРЯНСЬКИЙ
м. Сімферополь

МАЙДАН ВИМАГАЄ СЛУЖІННЯ

Саме служіння залежить від Бога, якому служить людина. Чому полюбляють ідолів? Служити їм легше і веселіше, бо в глибині душі нема того, що болить і пече.

Про служіння Богові і Його правді написано багато книг, які не старіють. Власне, з тих книг ми і беремо поняття про людську вірність, про духовні виміри явищ життя. І прикладаємо ті поняття до людей, які опинилися на видноті.

Про демагогів, популістів, гравців у щастя, в псевдо-патріотизм і псевдо-релігію не говоримо, до них прикладати високі мірки нема сенсу. Але до людей, що стали народними улюбленцями, ми не можемо не прикладати високих мірок. Може бути вибір і боротьба різних позицій, але ідея особистості та гідності – над усе.

Сьогодні Україна переживає велику кризу – духовну, кадрову, передвиборчу чи яку там ще...

Для пристрастей немає меж, особливо коли люди схильні себе не стримувати і не ставити собі суворих вимог.

Але шляхетність зобов'язує, висота зобов'язує, становище зобов'язує... І ставить вимоги суворі. Людина чим менша, тим більше собі дозволяє. Власне, це один з принципів добору провідної верстви: гарантія, що людина за всіх умов тримається берега і вірна обов'язкові. Бо немає об'єктивних обставин, що виправдовують все, і немає вартостей, на які розмінюється гідність.

Часто пролітає між людьми високопоставленими чи вже "нижче поставленими" магічне слово "Майдан". Пролітає, як торішня помаранчева стрічка з написом "SOS". Невже ви забули, що таке Майдан? Чи не розуміли?

Ви думаєте, що це скандування "Ю-щен-ко" під диригентським поглядом Томенка?

Майдан – це велике надія.
Майдан – це велика довіра.
Майдан – це серце народу.

Яка мізерія – думати, що Майдан підніметься на захист гльорифікованої особи, яку відтіснили з гри. Ні, Майдан подивиться, як особа підіймається сама.

За місяці нової влади прості особи з Майдану зазнали стільки кривд і розчарувань, що кривда особи з високопоставлених сприймається дещо віртуально.

Майдан живе. Але не думайте, що він видав вам пожиттєві мандати і готовий до зубів боротися за своїх вчорашніх героїв. Він чекає подвижництва. Майдан вже пережив II акт і придивляється до вас у III акті. Але знайте, що цей тисячоокий Майдан дуже тверезо спостерігає за кожним, хто після свята зійшов зі сцени і став робити реальну справу чи взявся за подвійні ігри, помахуючи вчорашнім прапорцем.

Думаєте, Майдан не чує, яким охлялим голосом вимовляєте його ім'я – Україна?

Думаєте, звідти безперервно будуть сипатися аванси безмежної довіри?

Майдан вимагає служіння!

Євген СВЕРСТЮК,
"Українська правда"
(подається скорочено)

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ДО ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ВІКТОРА ЮЩЕНКА

Вельмишановний пане Президенте!

З часів так званої "перестройкі" російські шовіністи мріють про повернення Дніпропетровську назви "Екатеринослав". Нині для здійснення мети вони віднайшли хитрий і цинічний, прямо таки шулерський спосіб, у якому за козирну і водночас розмінну карту обрали... святу великомученицю Катерину. Митрополит Дніпропетровський і Павлоградський УПЦ Московського Патріархату Іриней всіх, навіть власну парафію, ошелешив повідомленням, буцімто ця великомучениця є покровителькою Дніпропетровська (!), а отже, їй необхідно терміново у центрі міста, біля Троїцького собору, поставити пам'ятник. Ідею Іринея палко підтримав колишній голова облдержадміністрації Юрій Єханурів. За його словами, це має бути пам'ятник, який стане символом Дніпропетровська.

Давайте, пане Президенте, запитаємо у пана "губернатора":

1. Куди подіти інший "символ" – пам'ятник Григорію Петровському, на честь якого Катеринослав було переназвано на Дніпропетровськ?
2. Чи не варто без зайвого лукавства відразу зняти пам'ятник Петровському і на його місці на Привокзальному майдані спорудити монумент Катерині ІІ, про яку (та її кривавого попередника) писав Тарас Шевченко: "Це той Первий, що розпинав Нашу Україну, А Вторая доконала Вдову сиротину..."?
3. Навіщо збирати по гривні, коли, судячи з того, що скульптор Юрій Павлов уже працює над пам'ятником, кошти на спорудження є?

Між іншим, скульптор чесно виконує замовлення, зображуючи святу великомученицю, увінчану царською короною, хоча народитися святою цариці не поталанило. Отож, скоро Дніпропетровськ матиме коронований символ – образ псевдосвятої Катерини. Залишилося римськими приписати двійку... Як бачите, пане Президенте, все шито білими нитками. А щоб Ви не сумнівалися щодо справжніх задумів імпершовіністів, процитуємо із преамбули до матеріалу г. "Зоря", з якого ми цитували сказане "губернатором": "Наші предки завжди мудро чинили, коли називали міста і села на честь святих великомучеників". Тепер дозвольте запитати Вас, пане Президенте: чи Ви можете назвати бодай одне українське місто, колись назване на честь великомучеників? Це, бува, не Ніколаєв? А, може, Павлоград? Єлисаветград? А от ми точно знаємо, що ім'я великомучительки українського народу, яка до того ж знищила власного чоловіка, щоби узурпувати корону Російської імперії, котру нині приміряють наші хитруни на святу Катерину, носило наше місто...

Отже, план повернення Дніпропетровську старої назви такий:

1. Інтерпретацією образу святої "патронеси" реставрувати в свідомості громадян образ Катерини ІІ і роздмухати УПЦмосковське кадило "нового символа города".
2. Нав'язати громадянам Дніпропетровська плебісцит з питання переназвання міста відповідно його "символу-покровителю" і виграти його, чому сприятиме низька національна свідомість переважної частини українців міста і нелюбов до неоковирної теперішньої назви, яку важко й промовляти.

Не виключено, що останню крапку у здійсненні свого підступного наміру шовіністи прагнуть поставити під час березневих виборів 2006 р. Тому, щоби у місті не підігрівалися пристрасті, щоби справа не дійшла до мітингів та маніфестацій (а ми, свідомі українці міста, довели, що можемо твердо захищати свою позицію і свої права в дні помаранчевої революції), щоби, не дай Бог, не дійшло до рукопашних боїв, закликаємо Вас своїм Указом уже в цьому році переназвати Дніпропетровськ на Січеслав. І хай тоді не липова вінценосна, а справжня свята великомучениця Катерина стане символом Січеслава і його патронесою. Від Вашої, пане Президенте, волі залежить – або ми з Вами пошиємося в дурні (шовіністи – картярі першокласні!) і навічно зганьбимося перед цілим світом, або ж прославимо Запорозьку Січ і, таким чином, доведемо, що ми не "раби, підніжки, грязь Москви..."

Слава Січі, пане Президенте! Слава Україні!

В. Старченко, Т. Мехравар, Л. Клец, Н. Бойко, Н. Смєльцова, Н. Чернопецька, В. Чернопецький, В. Волошко, П. Стан, В. Стрекалова, А. Сейдаметов, В. Демченко, І. Борисенко, О. Порфілов, І. Дрімлюга, В. Савченко, Ю. Репейняк, В. Гаєвський, І. Рибалка, В. Терловий, Ю. Тимошенко, І. Коваленко, А. Довгозвяга, О. Сухорукова, Є. Степаненко, М. Романчик, В. Таратушко, І. Малюга, А. Купиниш, З. Коба, Д. Корюков, Б. Грищенко, О. Грищенко, О. Чепкий, О. Чепка, Т. Купченко, Т. Орлова, А. Чохович, Т. Дуганець, Т. Дуганець, О. Дуганець, А. Дубовик, В. Дубовик, В. Дубовик, В. Звірко, А. Дубовик, В. Дубовик, А. Ядуник, Ю. Тимошенко, В. Семенов, І. Чорний, В. Шабовська, М. Томачук, Г. Лянченко, Л. Лексинова, Л. Миколаєнко, М. Обозний, З. Максименко, Є. Волошка, Р. Старченко, К. Пивоварова, О. Драбинка, В. Пархоменко, Ф. Сіткан, Н. Безрук, А. Дудець, Р. Малишко, Ю. Китець, С. Андрєєв, В. Луценко.

ВІДГУК

ХОЧУ СПРАВЖНЬОГО ДОКУМЕНТА

Я з радістю отримав паспорт – основний документ громадянина своєї незалежної держави. Роздивився і зрозумів – радіти нічого. Відразу постали запитання. Чому двома мовами? Аби ми не забули, що були рабами, треба й нащадкам пам'ять про те лишити? Але ж Україна тепер – незалежна. Чи, може, незалежна від добробуту і здорового глузду? Чому нема національності? Може, стидаємося, соромно? Так соромитися нема чого, адже 350 років спротиву окупації, при тому, що історія наша або замовчувалася, або перекручувалося та спотворювалося до невпізнання, дають право пишатися такою нацією.

Навіщо на титульній сторінці написано: паспорт. Адже паспорт – це по-російськи. Хіба не можна було державною мовою – незалежні ж? Увесь документ „збудований", як холуйський, усе в ньому підпорядковано звичній метрополії. А в метрополії – в Росії – немає навіть назви такої: „Україна". Почитайте В. Гіляровського „...топчи хохла, топчи хохла, топчи, топчи..!" Так про що думали наші комуністичні поводирі, „будівничі" нашої незалежності, коли затверджували зразок документа громадянина України?

P.S. Я теж років 7–8 тому вніс поправки до своєї „липи" – паспортом це неподобство називати не бажаю.

Хотілося б справжньої незалежності і справжнього документа про це.

О. БОЙЧЕНКО, член КУН, м. Запоріжжя

ПРО НАБОЛІЛЕ

ДЛЯ ЧОГО У НАС РОСІЙСЬКІ ШКОЛИ?

Перед новим навчальним роком у "Вечірньому Харкові" з'явилася стаття представника комітету "За культурно-языковое равноправие" під назвою "Руки, прочь от русских школ". У ній розповідалося про пікет активістів комітету на підтримку батьків учнів Чугуївської гімназії з вимогою не переводити перші і п'яті класи гімназії на українську мову викладання.

Прочитавши статтю, ми подумали: "А для чого в Чугуєві Харківської області, і взагалі в країні, російські школи? Адже, скажімо, в Польщі та Фінляндії, які колись входили до складу Російської імперії, немає російських шкіл, принаймні таких, які утримувалися б державою, як це є в Україні. Немає російських шкіл у Прибалтиці, у кавказьких республіках, у середньоазіатських. Уроки російської мови та літератури, звичайно, є, і це добре, але школи навіщо?

Діти – майбутні громадяни України, і кожна дитина повинна виховуватися в українському дитсадку, потім в українській школі, далі – в українському ВНЗ, аби добре знати державну мову та історію й культуру України.

Певно, так або приблизно так і розмірковував наш перший Президент Л. Кравчук, тільки-но прийшовши до влади. Тоді у вкрай зрусифікованому Харкові з'явилися біля кінотеатрів оголошення українською мовою, документація стала вестися українською. Переводилися на державну мову дитсадки, школи, ВНЗ.

Російськомовні громадяни не раділи цьому, але швидко змирились. У нас була сусідка-українка, а в неї зять – росіянин, і його син, природно, теж цієї національності. Так зять говорив: "Ни я, ни мой сын не будут изучать этот хохляцкий язык". (Про рівень культури у ставленні "старших братів" до "молодших" давно відомо). Але треба є треба. І волжанин вивчив українську мову, бо інакше він, офіцер, не міг би обіймати свою посаду. Син його теж вивчає. Причому українська йому так сподобалася, що у нього з неї кращі оцінки, ніж з рідної. Певно, в інших сім'ях було так само. Але Москві це дуже не сподобалося. Пам'ятаю, "Комсомольская правда", чи від чесності кореспондентів, чи з якихось інших причин надрукувала план дій Московії проти незалежної України, аби її задушити і повернути до складу Російської імперії. Ну, повернути їй не вдалося й уже не вдасться, а от хребта надломила. Згадаймо, як тоді (та й зараз) паплюжилось усе українське і спроби українізації.

Кучма ж проголосив, що не слід поспішати з українізацією, хай цей процес буде поступовим. Одне слово, закликав, аби пожаліли російську мову. І це було, мов команда „фас!" для україножерів. Зараз у Харкові лише одна українська газета, та й тією керує представник меншини, що налічує в Україні сто тисяч людей. Це так мало, що від цієї меншини повинен бути лише один народний депутат, а їх – 259! Тому нічого дивуватися, що багато пропозицій, які вносять у ВРУ представники корінної національності, не проходять. Чи перейматимуться євреї, скажімо, долею УПА? У них своє на думці.

Як ми, українські патріоти Харкова, чекали приходу до влади Ющенка! І раптом Віктор Андрійович у своїх передвиборчих виступах, крім обіцянки „Бандити сидітимуть у тюрмах", ще пообіцяв: "Я не закрию жодної російської школи. Я допомагатиму російській пресі". Щодо першої обіцянки, то бандитам не стало анітрохи гірше. А от російськомовній пресі допомагає. Та і школам російським, коли взяти до уваги випадок у Чугуєві (інакше там так упевнено не висували б гасло: "Руки, прочь от русских школ!").

Але не все так погано. Якщо не вийшла українізація "спочатку", її можна почати „з кінця", а саме: перевести ВНЗ на державну мову. Відомо, що нинішня молодь прагне отримати вищу освіту. Школярі, дізнавшись про такі процеси у вищій освіті, бігом побіжать до українських шкіл, бо це їм потрібно. От побачите, Вікторе Андрійовичу!

Аксен СЕМИДУБ, голова Ради старшин Козацтва України з товариством, М. ВЕРБИЦЬКИЙ, писар куреня „Каменярі"

ЯК Я БУДИВ НАЦІОНАЛЬНУ СВІДОМІСТЬ "СЯБРІВ"

Все частіше доводиться чути від проросійських політиків про так звані утиски російської мови у Криму. Та побувавши цього літа в Коктебелі, що біля Феодосії, побачив зовсім протилежне.

Селище цілком зрусифіковане. Назви вулиць російські і за формою, і за змістом. І це не лише в Коктебелі. Їдучи шляхами Криму, подекуди натрапляємо на назви населених пунктів українською мовою. Проте чим ближче до берегів Чорного моря, тим рідше трапляються написи українською.

Місцеві мешканці часто навіть не розуміють державної мови. А приїжджі росіяни взагалі почуваються наче вдома. "Ну неужели нельзя на рускам", – певно, довелось чути кожному, хто тут побував. Тож про які утиски російської мови може йти мова, коли про Україну, в тому ж таки Коктебелі, нагадує лише один ресторан, оформлений під старовинний український шинок, а у самому ресторані панує лише російська мова?

Може, на російську мову тиснуть приїжджі українці? Аж ніяк.

На турбазі, де довелося мені жити, лише деякі наші співвітчизники спілкувалися засміченою українською, та й то вкрай неохоче і лише при нагоді, аби не бути білими воронами. Від білоруських співмешканців взагалі рідної мови не чув.

Якось я став свідком діалогу між нашими хлопцями та білоруськими дівчатами. "Давайте ради приколу спілкуватися на своїх мовах", – запропонував українець. "Я не знаю своєї мови", – відповіла білоруска.

Сумний висновок напрошовався сам собою. Здавалося, що це розмовляли не двоє людей, а дві поневолені країни: Україна ще пам'ятає материнську мову, але для неї вона – щось на зразок приколу, з якого можна лише посміятись ("ує, ну шо воно воняє", – згадується Вєрка Сєрдючка), і Білорусь, яка взагалі відхрещується від своєї мови.

Під час самодіяльного концерту, організованого на турбазі, я мав честь відкрити його своєю віршованою програмою. Продекламувавши кілька віршів про героїчне і трагічне минуле України, почав читати... білоруський сонет Миколи Федзюковича. "Я недаремно вирішив прочитати вірш чудовою вашою мовою, – звернувся до білорусів, – бо знаю, що білоруська мова зараз у занепаді. Сподіваюся, мій жест буде для вас не лише поштовхом її відроджувати, а й доказом, що вона не мертва, а жива." З білоруської частини зали почулися схвальні оплески. Серед бурхливого різноголосся я вловив білоруське: "Живе Бєларусь"!

Ось так „утискають" російську мову у Криму.

Дмитро ЩЕРБИНА

ТЕПЕР ЧЕРГА ЗА ПОЛЯКАМИ

З точки зору сьогоднішньої українсько-польської політичної коректності, доброї перспективи на дальше скріплення українсько-польських стосунків і ширших спільних стратегічних інтересів України і Польщі відкрито Цвинтар «Орлят». З цієї нагоди президенти обох держав виголосили змістовні промови, розраховані на зцілення історичних національних образ обох народів, і щоб знову нагадати зовнішньому світові — зокрема сусідам — про дальше скріплення стратегічного партнерства між Києвом і Варшавою.

Основою цього партнерства стало краще зрозуміння сучасними провідними польськими елітами спільних періодів історичного досвіду, що без вільної України не буде вільної Польщі і що остаточне примирення України і Польщі – чи радше Польщі з Україною – є наріжним каменем миру і єдності в Європі. До того ж стратегічна вісь Київ-Варшава є ключовим фактором стримування імперських амбіцій Росії у західному і південно-західному векторах її зовнішньої політики. Це, врешті, вже зрозуміли сучасні польські державні еліти і дуже добре розуміє далекоглядна Москва, яка історично завжди намагалася саботувати будь-які спроби порозумітися українцям і полякам, граючи в основному на польській політичній недалекоглядності та імперських амбіціях. Тому нинішня тотальна мовчанка офіційної Москви на цей ще один крок до українсько-польського примирення на державному рівні є дуже промовистою.

Остаточне завершення процесу примирення між Україною і Польщею на людському і державному рівнях стане черговою стратегічною поразкою «традиційної» зовнішньої політики Росії за формулою «поділяй і владарюй».

Проте у процесі українського примирення на «народному» рівні не все гаразд з питанням зцілення національних образ і кривд – бодай українських.

У своїх промовах у Львові президенти України і Польщі слушно заговорили про те, що «ми разом очищуємо історичну пам'ять від фальші, яка... принижує нашу свободу» (В. Ющенко) і «Народи, щоб жити, мусять пам'ятати» (А. Квасьнєвский). Можливо, дипломатичні згляди не дозволили президентам публічно наголосити на історичній правді, проте усім треба її знати – зокрема полякам. Польські «Орлята» полягли не лише за незалежність свого народу, вони полягли на українській землі і за польську великодержаву «од можа до можа».

За це поляки – уже без вільної України – мусили розплатитися своєю незалежністю і волею у 1939 р. Без вільної України польська держава проіснувала буквально 20 років. До того ж, якщо польські «Орлята» полягли на українській землі «за батьківщину» і незалежність свого народу, тоді за що гинули воїни Української Галицької Армії?!... На це запитання слід дати відповідь.

Правду треба сказати й про т. зв. Волинську трагедію, яка була безпосередньо спричинена політикою польського уряду в екзилі з метою домогтися шляхом «доконаних фактів» на західно-українських територіях відновлення повоєнної Польщі в кордонах 1939 р.

Врешті, правду треба сказати і про те, що цей, за словами президента Віктора Ющенка, «смертельний двобій українців і поляків» відбувався не на якійсь нейтральній спірній території між двома суверенними державами (як напр. Франція і Німеччина), а на українських землях, окупованих Польщею. Поляки боролися за відновлення своєї великодержави, а українці – проти окупанта за своє визволення і державну незалежність. Це Польща повинна остаточно визнати і за це вибачитися – так, як вибачилася Німеччина перед Францією і Польщею за агресію і окупацію. Жодними дипломатичними евфемізмами нікому не обійти історичних фактів. Бо якщо, за словами українського президента, «ми (тобто українці і поляки – „ГУ") не боїмося подивитися в очі минулому», то тоді не слід нікому, навіть президентам, затуманювати історію. До того ж лише правдою можна з гідністю обом сторонам вшанувати пам'ять усіх загиблих – як своїх, так і колишніх противників.

Але як там що, а Україна перша уже зробила два важливі кроки на шляху до порозуміння і примирення з Польщею: у селі Павлівці на Волині спільним вшануванням у 2003 р. усіх жертв Волинської трагедії і відкриттям Цвинтаря «Орлят» у Львові. Тепер черга за поляками.

Польський президент запевнив українського, що «Польща пройде й свою частину шляху до порозуміння з Україною», вшановуючи на території своєї держави пам'ять українських героїв, які там знайшли свій останній спочинок. Якщо так станеться, то це буде перший вагомий, конкретний крок польської сторони на зцілення українських історичних, національних ран. Якщо обіцянка не буде з гідністю і по-сусідському додержана поляками, то заходи в с. Павлівці і у Львові стануть для українців, як писала львівська газета «Поступ», «не наше свято на нашій землі». Надіємося, що тепер Польща додержить свого слова, яке було дане устами її президента.

Тоді, як Україна і Польща таки розпочали процес порозуміння і примирення, хай ще несміливо зиркаючи у спільні періоди свого минулого задля «очищення історичної пам'яті від фальші», – на подібний процес між Україною і Росією ще, на жаль, навіть не заноситься. Поки це питання не буде задовільно вирішене, воно залишиться постійним каменем спотикання на шляху до нормальних і неупереджених стосунків між українцями й росіянами, між українською і російською державами, що є необхідним для становлення гармонії в історичному геополітичному трикутнику Києва–Москви–Варшави.

Але остаточну ініціативу з «очищення історичної пам'яті від фальші» мусить таки взяти Київ, виходячи зі слів «Посланія» Тараса Шевченка до провідної еліти свого народу, у яких закодовано всю історичну правду минулих стосунків між українцями, поляками і росіянами:

«Батьки недарма кров лили
І за Москву і за Варшаву,
І вам, синам, передали
Свої кайдани, свою славу!»

«Гомін України»

СВІТОЧІ ПОВЕРТАЮТЬСЯ НА ІСТОРИЧНЕ ПЕРЕХРЕСТЯ

Член Національної Спілки письменників, заслужений учитель України Віктор Лупейко народився 1929 р. на Донеччині в селянській сім'ї. Закінчив історико-філологічний факультет Івано-Франківського педагогічного інституту. Працював журналістом і вчителем на Прикарпатті, Буковині та Київщині. Видав п'ять книг, друкується у пресі.

Понад десяти років тому Віктор Юхимович, видавши поетичну збірку, надіслав її Олесю Гончару. У відповідь одержав листа: „Хочеться думати, що читач не залишиться байдужим. Щось викличе у нього підтримку, щось, можливо, полеміку. Та головне, що є тут реальний відгомін того, чим сьогодні живемо. Процес народного прозріння, духовного відродження дається нелегко, але він усюди відчутний. Красне письменство має допомагати своїм правдивим пером".

Твори В. Лупейка видавалися невеликими накладами, тож були знані і належно поціновані незначною кількістю прихильників його художнього та публіцистичного слова. До них належали Михайло Стельмах, Ігор Муратов, Іван Дзюба, Дмитро Білоус...

Схвально зустрінута широким читацьким загалом, письменниками та літературознавцями і випущена нещодавно книга есеїв Віктора Лупейка „Світочі і лжепророки" (Львів: Вид-во М. П. Коць, 2004 – 468 с.). До книги увійшли історико-публіцистичні нариси-роздуми, літературознавчі розвідки про видатних українських інтелектуалів: Д. Донцова, В. Липинського, С. Подолинського, М. Туган-Барановського, М. Василенка, А. Кримського, Д. Дорошенка... У ній автор піддає пильному і неупередженому аналізові марксистсько-ленінські постулати.

Ось що зазначає у передмові до книги вчений Богдан Андрусишин: „Критика на адресу цієї книжки може пролунати і з лівого, і з правого флангів, і з центру. Однак є тверда впевненість: абсолютна більшість читачів зацікавленіше і пильніше глянуть на наше минуле крізь сторінки цієї гострої праці, адже в її розділах квилить-плаче наша історія... Борсаються люди в чеканні мудрих пророків, які б просвітили їх, вивели б на праведний шлях".

Справді, хіба не були національними пророками Тарас Шевченко, Іван Франко, Леся Українка, Микола Міхновський, Дмитро Донцов, Євген Коновалець, Степан Бандера, Роман Шухевич? Хіба не доклали вони титанічних зусиль щоб вивести наш нарід з неволі? Але чому ж не пішов народ за ними? Ось головне питання сьогодення.

В есеї "Воскресіння генія" читаємо такий аналіз книжки Сергія Подолинського „Парова машина. Казка":

„...Ходить покалічений і знедолений молодий чоловік від села до села, мов Григорій Сковорода, й розповідає землякам про свій сон, у котрому він бачив „слушний час", коли повстане вся країна, відбере у панів землю, коли з України поїздами вивозитимуть за кордон визискувачів, які десятиліттями жорстоко експлуатували покірний і працьовитий український народ. Століттями хижі сусіди-загарбники прагнули „розмити", „розбавити" єдиний і не згуртований наш народ, під різними приводами надсилаючи в українські терени то росіян, то сербів, то болгарів, німців, вірмен, немовби у тих не було своїх земель..."

Сьогоднішня Україна нічим, по суті, не відрізняється від тієї, якою вона була за часів Подолинського. Одним з елементів політики антиукраїнського дурисвітства є замовчування, недооцінка спадщини наших націоналістичних геніїв і пророків, що дуже чітко і промовисто проявилося при оцінці в пресі книги Віктора Лупейка „Світочі і лжепророки". Явно на догоду сучасним українським (?) буржуа типу Петра Порошенка рецензенти концентрують увагу на однобокій критиці марксизму-ленінізму, ніби забуваючи про те, що сьогодні нам загрожують не марксисти-ленінці, а такі ж критики цього вчення – російські буржуа, які на берегах Неви та Москви-ріки виношують нові плани поневолення України.

Перед лицем нових зазіхань на нашу державність маємо подбати про те, щоб наблизити до народу його пророків, яких вороги наші протягом десятиліть паплюжили та замовчували. Про одного з них – Дмитра Донцова з передмови до книги дізнаємося лише, що йому була притаманна „наступальна віруюча аура". І все!

Тим приємніше, що сам автор есею „Цей палко-нестямний Донцов..." ще раз проявив не лише наукову чесність, а й політичну проникливість. Глибоко зворушують такі щирі слова:

„Про нього, палко-нестямного Дмитра Донцова, незвичайно важко писати, бо він складний, багатогранний, незвичайний, суперечливий... І для кожного автора сторінок про Донцова – не завжди безпечно: а раптом якась надмірно заполітизована Бузина та схопить своє епілептичне перо, вискочить з підворіття, та як гавкне: „Донцов – це ж фашизм!"

У 1998 році вийшла брошура „Ідейно-політична спадщина Донцова і сучасність" (Запоріжжя), на сторінках якої сказали яскраво і точно: „Дмитро Донцов – лицар волі і думки, духу і чину, це колосальна особистість, живий приклад, живий докір, живий пострах. Він манить багатьох, але багатьох і відлякує... Сьогодні Дмитро Донцов належить не лише минулому. На історичне перехрестя, за яким почалася незалежність України, вів і Д. Донцов.

Такі ж чесні і проникливі слова сказав Віктор Лупейко в своїй високоталановитій книзі і про ряд інших духовних світочів нашої нації. Тож доводиться пошкодувати, що тираж цієї мудрої і глибоко емоційної книги всього 1000 примірників. Адже „Світочі і лжепророки" мали б стати настільною книгою кожного українця, допомагаючи йому захиститись від духовної отрути і ставати на шлях переможної боротьби за майбутнє своє, своїх дітей і онуків.

Василь ЗАЄЦЬ

На світлині: Віктор Лупейко з дружиною

В СВОЇЙ ХАТІ — СВОЯ МОВА!

Ворог може захопити територію, сплюндрувати міста й села, але поки живе душа народу – мова – народ безсмертний.

Окремі народні депутати України (О. Мороз, П. Симоненко, інші) намагаються внести до порядку денного питання про статус російської мови як офіційної або другої державної, мотивуючи: „Так історично склалося". Та чи справді це так? У час Переяславської ради кількість населення України і Московії була майже однакова, та з часів Петра I почалося масове винищення українства. Апогеєм цієї акції став „червоний терор" в 1918–1922 роках. Згадаймо наказ Ф. Дзержинського про масовий розстріл осіб, підозрюваних у нелояльності до влади. Списки таких осіб вивішували на видних місцях. Київ і Одеса мали розстріляти по 8 тис. людей; Харків, Полтава, Катеринослав – по 6 тис.; Вінниця, Житомир і Єлисавград – по 4 тис.; Чернігів і Херсон – по 2 тис. людей.

Українці вмирали на Біломоро-Балтійському каналі, в ГУЛАГах. Дем'янів Лаз, Биківня, Вінницький парк, Харківська Холодна гора... Могил – відомих і невідомих – безліч. Під час втечі Червоної армії у 1941 з 27 до 29 червня року в львівських тюрмах було розстріляно тисячі українців. Страшно згадувати й терор 1944–45 років, коли після недільних Богослужінь кадебісти зганяли на площі людей і примушували дивитись, як вішають бандерівців.

Втрати України у Другій світовій війні – понад 10 млн. українців. Страдницею на тому історичному шляху була й мова.

Сьогодні варто було б опублікувати у пресі той давній циркуляр про вивчення російської мови в загальноосвітніх навчальних закладах і згадати укази про надбавки до зарплат вчителям російської мови... А ще слід силою законів незалежної України вжити заходів щодо забезпечення повноцінного розвитку української мови. В своїй хаті – своя мова.

Мирослав ПАСТУШОК,
смт Олеське, Львівська область

"КОНГРЕСУ ДОЦІЛЬНО ЙТИ НА ВИБОРИ САМОСТІЙНО"

Виходячи з останніх подій в Україні, ми попросили голову Житомирської обласної організації КУН Миколу Крука прокоментувати політичну ситуацію, що склалася нині в області.

– Що змінилося на Житомирщині після помаранчевої революції? Які настрої серед людей?

– У нас ситуація є прямим віддзеркаленням процесів, які відбуваються нині в Україні: люди незадоволені кадровою політикою, зокрема, у вищих ешелонах влади. Кожна ситуація має свої плюси і свої мінуси.

З приводу мінусів – поглиблюється розчарування суспільства. Безумовно, якщо 14 років у нас все розвалювалось, то за півроку збити докупи і жити гарно просто неможливо. Для цього потрібний певний час, але люди повинні чітко знати: куди йде і куди веде нинішня влада. Особисто моя думка, що певна кількість лідерів помаранчевої революції, які прийшли до влади на демократичних салоганах, на певних реформістських настроях, не витримали випробування владою і почали працювати й жити так, як то робила влада за Кучми – тіньові схеми, лобіювання особистих інтересів тощо. Майдан змінив суспільство, Майдан змінив кожну людину, в тому числі і Президента. І оскільки ми стояли на Майдані не за якусь політичну силу, а за самого Ющенка, то ми й чекаємо від нього радикальних кроків. І він їх робить, проводячи «кадрові чистки» у вищих ешелонах влади.

До плюсів я би відніс розбудову партії. Люди, незадоволені лібералізмом, повертаються до націоналістичної ідеології. На Житомирщині суттєво розширюється членство, проходить структуризація обласної організації.

– Яким ви бачите формат участі КУН у виборах 2006 року?

– Для кожного націоналіста першочерговим є Бог і Україна, а не присутність у виборчому списку чи парламенті. На даний момент Конгресу доцільно йти на вибори самостійно. Безумовно, шанси подолати 3% бар'єр КУН має. Але життя не закінчується виборами 2006 року. Що нам дасть участь у виборах? По-перше, наш результат, це буде наш результат і нам не буде кого звинувачувати. Ми зможемо реально оцінити свої можливості, помилки чи досягнення. По-друге. Ми є партією, яка має чітку націоналістичну ідеологію, чітку позицію. У порівнянні з УНП чи Рухом ми є в більш вигідному становищі. Хоча наше суспільство ще не готове до сприйняття партії за її ідеологією. Бо ідеологія – то є основа, базис. Як фундамент для будівлі, так ідеологія для партії. Зі своєю ідеологією ми повинні йти на вибори і побачити, як сприймається вона людьми. Якщо сприймається – добре, якщо ні – то треба змінювати методи роботи. Безумовно, історія, шанування традицій то є апріорі, але чи не тягне це нас у минуле? Ми мусимо бути новітньою націоналістичною партією. Зараз XXI століття. А ми все намагаємося мислити категоріями початку або середини XX.

У КУН – бездоганна ідеологія. Українське суспільство всією своєю історією приречене бути консервативним. Ми ж завжди боролися за свою державність, за свою віру. Та, на жаль, правда не завжди стає істиною. І слово націоналіст за десятки років було сплюжене настільки, що тепер людям нелегко усвідомити, що між словами націоналіст і патріот стоїть знак рівності. Але це усвідомлення до них таки приходить.

Впевнений, що майбутнє – за Конгресом Українських Націоналістів.

Інтерв'ю записав
Сергій САХАЦЬКИЙ

ГЕРОЯМ ОУН-УПА – ДЕРЖАВНЕ ВИЗНАННЯ

ПІДПИСИ ЗБИРАЮТЬСЯ – СВІДОМІСТЬ ПРОБУДЖУЄТЬСЯ

Збір підписів за державне визнання вояків ОУН-УПА на Кіровоградщині доручено члену КУН п. Семену Сороці – одному із засновників Братства вояків УПА, учаснику бойових дій УПА. Завдяки його активній роботі люди поволі пізнають правду, охоче підписуються за визнання УПА.

А от ветерани-ленінці збирають підписи проти визнання УПА, пишуть листи Президенту, прем'єру, Голові Верховної Ради, в редакції газет, називаючи ветеранів УПА „німецькими посіпаками", у яких „руки в крові свого народу", вимагають „не фальсифікувати історію" і т. ін. Вони й слухати не хочуть про те, що ці „німецькі посіпаки" в червні 1941 р. у Львові проголосили „Акт відновлення самостійної України", після чого німці вдалися до репресій проти українських націоналістів; що бандерівці воювали не лише з НКВД, а й з німцями; що братовбивство здійснювали енкаведисти, замасковані під „хлопців з лісу"...

Боротьба ОУН-УПА була не бандитизмом, а масовим рухом спротиву злочинній системі. Без підтримки населення УПА не протрималася б ще 10 років по війні. За ту підтримку Москва виселила тисячі галичан (не тільки чоловіків, але й молодих жінок з дітьми) на неозорі простори Сибіру.

На жаль, упереджене ставлення до ОУН-УПА, прищеплюване людям упродовж кількох десятків років дається взнаки: і на 15-му році незалежності Президент України не наважується відновити історичну справедливість і підписати указ про державне визнання вояків ОУН-УПА як таких, що боролися проти всіх поневолювачів на своїй землі.

Прес-служба
Кіровоградської МО КУН

ПАМ'ЯТНИК ВОЯКАМ ОСВЯЧЕНО НА ХУТОРІ МАРТИНИ

Мостиська районна організація Конгресу Українських Націоналістів і молодіжна референтура КУН провели веломарафон на честь героїв Визвольних змагань за маршрутом: Мостиська – Годині – Черневе – Малнів – Малнівська Воля (хутір Мартини). З Мостиська до Волі Малнівської більше як 20 км. Попереду колони – близько 50-ти велосипедистів, в основному – учні шкіл. Прапор УПА і українські державні прапорці на кожному велосипеді.

У дорогу вирушають і представники обласної організації КУН, які приїхали зі Львова, а також почесний голова місцевої організації КУН Михайло Лосічко, голова районного осередку КУН Зіновій Мазуркевич і голова молодіжної референтури КУН Оксана Онохова.

Перша зупинка у Годинях. Тут учасників веломарафону біля могили загиблих за волю і незалежність України зустрічає святкова процесія з хоругвами, священики, мешканці села. До підніжжя пам'ятного знака члени молодіжної референтури КУН поклали квіти. Лунають пісні і вірші, їх виконують хлопці і дівчата у національних костюмах.

У Черневі зупинка біля фігури Божої Матері. До колони приєднуються велосипедисти з цього села. Хлопці усі в однакових жовто-блакитних спортивних формах, куплених за власні кошти, аби взяти участь у велопробігу.

Шлях до наступного населеного пункту – Малнова – подолали дуже швидко. Діти відвідали могилу видатного місцевого просвітянина, замордованого енкаведистами, – Степана Попеля, слухали цікаву розповідь про його героїчне життя. Потім – урочистості біля пам'ятного знака загиблим у Визвольних змаганнях...

Фініш веломарафону – хутір Мартини. З обох боків обабіч дороги – величезні сосни. Саме тут, на цих лісових стежках, заховано багато таємниць минулих літ. У Мартинах сьогодні – з десяток хат. Є своя церква. У ній відправили святу Літургію, а потім процесія з хоругвами направилася до місця освячення пам'ятного знака. Приїхали представники районної влади – голова райдержадміністрації Іван Давидяк, його заступники Роман Бішко і Степан Савка, голова районної ради Ігор Стецина, члени КУН з Мостиська, прийшли мешканці з сусідніх сіл.

На околиці лісу невеличкий мармуровий постамент і високий березовий хрест, прикрашений гронами калини і дубовим листям. На камені – прізвища упівців, що тут загинули: Гридовий Іван, Гридовий Григорій, Роса Юрій, Рожак Федір, Рожак Іван. Шостому учаснику боївки Миколі Гридовому вдалося врятуватися. Він мешкає на Дрогобиччині. Але, на жаль, приїхати не зміг. Священики о. Богдан Вовк і о. Ярослав Олива освячують пам'ятний знак, відправляють панахиду за загиблими. Про ті події згадує очевидець, тоді 14-річний хлопчина, а тепер голова Спілки політв'язнів Мостищини Степан Мартин. То був кривавий Спас 1944 року, енкаведистські облави, викриті криївки, смерть односельців.

Виступають учасники художньої самодіяльності з Малнівської Волі. Лунають пісні, сповнені туги, болю за долю рідної землі. Ця нескореність, істинне українство в тутешніх людях живуть і сьогодні. І житимуть завжди.

До побудови цього пам'ятника доклалися місцеві мешканці: М. Фульмес – голова місцевого осередку КУН і учитель-пенсіонер п. Михайло Рожак. Зрештою, і вся громада села, що прийшла вшанувати своїх полеглих героїв. Хай земля буде їм пухом, а пам'ять живе вічно!

Оксана СЕМЕН

У ГОСТІ ДО ГЕРОЯ

120 кілометрів подолали члени Кам'янецької молодіжної референтури КУН, щоби відвідати у с. Зашків музей славного українського героя, патріота-борця Євгена Коновальця.

У дорогу рушають 15 різнокольорових велосипедів (кожний з дому брав, що мав), жовто-гаряча спортивна форма, червоно-чорні кольори КУН – учасників велосипедного марафону.

Під колесами спливають кілометри – Батятичі, Зіболки, Підлісне... Попереду добротвірці – Олег Добренький, 15-річна Ілона Аврамчук, 14-річні Володя Давидович та Андрійко Климко, Іванко Семків з Прибужан. За ними – Ігор Поломаний та його син Святослав, брати Рудники, Роман Різник. Під обід уже в'їжджаємо в старовинний жовківський замок. Ось і центр, будинок районної влади. Біля входу чекають жінки в українському вбранні, із запашним короваєм.

– Раді вітати вас, кам'янчан, на нашій жовківській землі, – щиро здоровить нас голова РДА Микола Заболоцький. Побувати у рідній домівці засновника ОУН Євгена Коновальця велика честь. Національна ідея, націоналістичний дух має бути у серці, душі і помислах кожного українця. Прийміть від нас цей коровай, в добру путь!

У відповідь І. Поломаний дякує за гостинну зустріч і дарує жовківчанам керамічний образ Ісуса Христа, виготовлений М. Рудником.

Від Жовкви до Зашкова – 20 кілометрів, біля 17-ої години дня ми уже на місці.

– З приїздом вас, друзі, слава Україні! – нас вітає біля музею його директор, голова місцевого осередку КУН Ігор Селецький.

— Екскурсію в музей плануємо на завтра, відпочиньте з дороги.

Вечір і ніч минули в розмовах, піснях біля вогнища і смачної рибної юшки. Ранком ми уже в музеї, з його експонатами нас знайомить перший директор, старший науковий працівник Борис Мотник.

– Музей Євгена Коновальця був відкритий 23 травня 1990 року в його родинному будинку, – говорить він. – Перед музеєм височать три дуби, посаджені батьком Євгена – Михайлом, та відновлений, раніше підірваний пам'ятник Коновальцю роботи львівського скульптора Романа Романовича. В експозиції представлено предмети з родинного будинку Коновальців, оригінали документів...

Взнаємо, що у музей щорічно, 23 травня та 14 червня, на річниці загибелі та народження славного українського Героя проводяться різні заходи молодіжним центром ім. Є. Коновальця, за час існування музей відвідали більше 20 тисяч людей.

Щиро дякуємо за цікаву, змістовну екскурсію, теплий прийом Ігорю Селецькому та Борису Мотнику, запрошуємо їх на Кам'янеччину, робимо вдячний запис у Книзі відгуків музею.

І знову в дорогу...

Михайло СОЛОГУБ

нація і держава
27.09 – 03.10. 2005 р.

СИМВОЛ МАЙБУТНЬОЇ УКРАЇНИ

"Сонячна Мальвія" – так називається альманах творів для дітей, що вийшов у київському видавництві "Задруга". Це казки, оповідання, вірші, акровірші, байки, скоромовки, загадки, написані як відомими українськими письменниками, так і тими, хто лише ступає на літературний шлях. Загалом до альманаху увійшли твори 115 авторів. Як сказав упорядник книжки, голова літературного об'єднання "Радосинь" Дмитро Чередниченко, "всякому козаку знайдеться до смаку".

Останнім часом влада дедалі рідше згадує у своїх програмах про долю української книжки, забуваючи, що книжка є не лише показником рівня культури в державі, а й тією цеглинкою, що закладається в основу формування світогляду і життєвих позицій кожного громадянина. Цілком можливо, що подальша доля України залежатиме від того, яку літературу читатимуть наші діти сьогодні. А вибір, на жаль, невеликий. Про нашестя чужомовного чтива на український книжковий ринок боляче й згадувати… Невже в Україні немає якісної та цікавої дитячої літератури? Невже в Україні немає письменників, котрі пишуть твори для наймолодших читачів? Виявляється, є. Причому їх чимало. І вони не бідкаються на важкі часи, не чекають милості ні від кого, а самотужки здійснюють свою життєву місію. Власне, так і народився альманах дитячої поезії та прози "Сонячна Мальвія" (Київ, 2005, "Задруга", – 444 с.). Інша назва альманаху – "Радосинці – дітям".

Радосинці – це члени літературного об'єднання "Радосинь", яке вже чотирнадцятий рік діє при НСПУ під головуванням відомого українського письменника Дмитра Чередниченка. З його легкої руки вийшло близько трьохсот видань, п'ятдесят сім студійців стали членами Спілки. Торік побачила світ антологія "Радосинь" за участю 173 авторів. А тепер ось – альманах "Сонячна Мальвія" із творів, написаних для дітей. Як видно, радосинці шанують цей жанр. Бо й самі (декотрі з них) – діти.

Книжка, поза всяким сумнівом, є українською не лише за формою, а й за своїм змістовим та ідейним наповненням. Адже чимало творів альманаху сповнені патріотичного звучання, любові до України і пам'яті про її героїв, які поклали своє життя за національну ідею. Приємно відзначити, що серед авторів є і члени КУН – це письменниці А. Багряна та Н. Поклад.

"От і склалася щедра книга дітям на читання, на світле зростання. Діти читатимуть і мріятимуть про (місто? країну?) рідну Сонячну Мальвію, де збуваються найзаповітніші мрії", – такими словами завершив свою передмову до альманаху Д. Чередниченко.

Хтозна, можливо, Сонячна Мальвія – це і є та Україна, про яку мріє кожен з нас. Тож нехай ця мрія стане здійсненною!

Конгрес-інформ

4 жовтня о 17.00 у приміщенні Національної спілки письменників України за адресою: вул. Банкова, 2 відбудеться презентація альманаху дитячої літератури "Сонячна Мальвія" за участю авторів.
Вхід вільний.

РЕПЛІКА З ПРИВОДУ

ВОРОНИ В ПІР'Ї ПАВИ

Нещодавно у с. Капулівці, що на Дніпропетровщині, відбулося святкування 325-ї річниці з дня смерті легендарного козацького ватажка Івана Сірка. Відвідали цей захід і ми, запорізькі кунівці. Хоч організатори й кулішем пригощали, і навіть парад показали, й урочисту частину підготували, а враження лишилися неприємні.

Молебень відбувся російською мовою. Отаман Нікопольського козацтва звернувся до присутніх теж російською мовою. З його промови ми дізналися, що І. Сірко палко підтримував Переяславську Раду. Це, звісно, неправда, бо відомо, що Сірко, Богун і Глухий були в опозиції до Б. Хмельницького стосовно Переяславської угоди. І не вірилося, що отаман цього не знає. Від іншого отамана надійшла пропозиція – прийняти заяву проти перенесення греко-католицької парафії зі Львова до Києва. Це теж нас здивувало, але далі було ще цікавіше. Представник російського козацтва закликав усіх присутніх до відновлення „Союзу". Правда, він сказав, що цей „Союз" має бути не таким, як попередні, але яким саме – не пояснив.

На святі прозвучали промови і українською мовою, але були вони якісь невиразні. Не почули ми ані слова про Корсунь, Умань, Чигирин, козацькі морські походи, талант І. Сірка як полководця. Багато чого ми не почули. Склалося враження – і козацтв у нас багато, і називають себе вони українськими, і дату смерті легендарного отамана вшанували, але не мають духу козацького. Чужі вони Україні – не знають її історії, на все дивляться очима „старшого брата", тож все їхнє „козацтво" – то пір'я пави, якими прикрашують себе ворони.

В. ПОДЛОБНІКОВ,
м. Запоріжжя

Нагороди отримали: Віктор Курбатов (Житомирська область), Олександр Чернишов (Луганська область), Олексій Татарінцев (м. Севастополь); «Громадська організація «Відродження нації» (м. Тернопіль, керівник Галина Кравець); Яна Шарун (Харків); віце-консул Генерального консульства України в Стамбулі Богдан Сергійчук; священик Православної церкви Андрій Пінчук; керівник управління МВС України по боротьбі зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми, Михайло Андрієнко.

ТОРГУЮТЬ ЛЮДЬМИ

ЖОРСТОКЕ "БЛАГОПОЛУЧЧЯ"

У залі театру російської драми ім. Лесі Українки нещодавно відбулася церемонія нагородження найбільш активних учасників боротьби з таким ганебним явищем, як торгівля людьми.

Цим заходом розпочалася спільна інформаційна кампанія з попередження торгівлі людьми, зініційована представництвом Міжнародної організації з міграції (МОМ) в Україні за участі Фонду MTV Європа та гурту "Океан Ельзи".

Тривалий час про торгівлю людьми у нас не прийнято було говорити. Заколихані власною безпечністю й безтурботністю, ми віднедавна несподівано виявили для себе, що це явище охопило всю Україну. Замовчування делікатної теми бумерангом вдарило по суспільству. Як наслідок — багато українців ставали заручниками привабливих марень, перетворились на "живий товар" і нині поневіряються у західних країнах. На сьогодні близько 400 тисяч наших співвітчизників вивезено за кордон і продано в рабство. Переважна більшість з-поміж них – жінки і діти.

Якби своєчасно було вдарено на сполох, можливо, ця цифра не була б такою жахливою. Уявіть собі, скільки людей, перш ніж зробити фатальний крок, замислилися б над тими „солодкими" пропозиціями, змогли б убезпечити себе від непоправного.

Кожен має право шукати кращого життя для себе і для своїх родин, подорожувати та навчатися.

Але часто людина, особливо молода, перебуваючи в полоні ілюзій, знаходить не щастя, а стає предметом торгівлі, одного з найприбутковіших ремесел у кримінальному бізнесі. Підраховано, що мільйони людей з усього світу щороку потрапляють до рабства. Досить сказати, що злочинці заробляють на цьому близько 7,7 мільярдів євро у рік.

Їхніми жертвами стають чоловіки, жінки та діти всіх національностей і суспільних прошарків. Злочинці примушують бранців силоміць чи обманом за допомогою обіцянок потрапляти в неконтрольовані ситуації.

Жертвами можуть бути навіть жінки, які мали намір працювати в секс-індустрії. Адже більшість з них потім експлуатуються – їх примушують займатися сексом за невеликі гроші чи зовсім безкоштовно.

У цій брудній справі торгівці, як правило, використовують вербувальників – людей, яким, на перший погляд, можна довіряти: друзів, родичів, наречених, навіть батьків.

Голова МОМ в Україні Джефрі Лабовіц із сумом констатує, що таке ганебне явище, як торгівля людьми, виникло не на порожньому місці: якби не було покупця – не було б потреби у «товарі». Прикро, але «споживачі» живого товару – здебільшого представники країн Європейського Союзу.

На жаль, не завжди пошукова робота з виявлення і звільнення жертв торгівлі знаходить розуміння і підтримку. Наприклад, на відповідні запити і прохання посприяти у вирішенні проблеми державні установи країн ЄС відповідають приблизно у 43 випадках із 100, до того ж нерідко з запізненням.

У Європі, зокрема, більшість жертв становлять жінки та дівчата, які експлуатуються у секс-індустрії. Крім того, дедалі частіше невільниками так званого економічного рабства стають чоловіки. Ще один аспект работоргівлі – діти, яких використовують як донорів для трансплантації органів.

Жертвам, яким вдалося врятуватися, часто буває дуже складно почати своє життя спочатку. Вони не отримують потрібної після такої травми медичної допомоги. До них ставляться як до злочинців або нелегальних мігрантів. Особи, які повернулися додому, можуть страждати від дискримінації та нетолерантності з боку оточуючих, навіть друзів та родичів.

Обов'язок суспільства при цьому – встановити масштаби, причини й наслідки торгівлі людьми. Особлива тут роль, як підкреслила у своєму виступі на церемонії нагородження у сфері протидії торгівлі людьми голова наглядової ради благодійного фонду «Україна-3000» Катерина Ющенко, належить журналістам.

У цьому ряду багато залежить і від представників правоохоронних органів, громадських організацій. Саме завдяки їхній мужності й милосердю за останній час вдалося врятувати тисячі людей. Це свідчення того, що разом, спільними зусиллями можна запобігти небезпечним явищам – відстояти права і свободи громадян нашої держави.

Про передумови виникнення, особливості та шляхи подолання цього зла говорили на вечорі в. о. міністра внутрішніх справ Юрій Луценко, представник Європейської Комісії, голова відділу управління програмою TACIS Елен Крей, в. о. міністра у справах молоді та спорту Юрій Павленко, директор Фундації MTV Європа Томас Ейр, керівник гурту «Океан Ельзи» Святослав Вакарчук, посол Швеції в Україні Джон Крістер Аландер, заступник міністра закордонних справ України Валентин Наливайченко, посол США в Україні Джон Хербст, координатор програм МОМ в Україні Фредерік Ларсон та Оксана Горбунова.

Підкреслювалося, що у Київському реабілітаційному центрі МОМ, створеному в 2001 році, медичну та психологічну допомогу отримали більше як 700 жертв торгівлі людьми.

МОМ в Україні активно співпрацює у цьому напрямі з урядом. У рамках програм МОМ з протидії торгівлі людьми в Україні представники правоохоронних органів проходять навчання, їм надається технічна підтримка та можливість поїхати за кордон для обміну досвідом зі своїми колегами з інших країн. Також МОМ в Україні підтримує діяльність більше ніж 40 громадських організацій, що дозволяє підвищити обізнаність громадян України з цією проблемою.

Програми МОМ з протидії торгівлі людьми в Україні здійснюються завдяки підтримці Європейського Союзу, урядів Швеції, Швейцарії та США.

В інтернеті та на DVD можна подивитися фільми «Нелюдська торгівля» та «Паралельні життя», які глибоко досліджують цю проблему, закликаючи до її усвідомлення та боротьби з торгівлею людьми.

У рамках акції в Україні пройде превентивна кампанія, що фінансується Шведським агентством з міжнародного розвитку та співробітництва. Компанія МТУ Європа для більш ефективного попередження торгівлі людьми та сексуальної експлуатації представить новий телевізійний інформаційний ролик і візьме участь у реалізації спільного проекту з гуртом «Океан Ельзи». Протягом осіннього туру популярний музичний колектив відвідає 30 міст України. Очікується, що на його концертах побуває майже 100 тис. українців, які отримують також інформацію про те, як захистити себе, якщо вони їдуть за кордон працювати, навчатися або подорожувати.

Лідер гурту «Океан Ельзи» Святослав Вакарчук у зв'язку з цим заявив: «Коли нам запропонували співробітництво, ми відразу погодилися, бо розуміємо, що українці самі мають допомогти собі подолати цю „хворобу".

Прикро стає, коли наші висококваліфіковані спеціалісти за безцінь продають свій талант за кордоном. Бути дешевою робочою силою – принизливо для наших співвітчизників. Вони мусять пам'ятати, що професіонали потрібні насамперед рідній країні. Тому свої знання й майстерність, інтелектуальні здібності мають реалізовувати не на Заході, а сповна віддавати своїй Батьківщині, працювати на Україну".

Микола ПРИБЕРЕЖНИЙ

“РАННІ СЛОВ’ЯНИ” ГРИГОРІЯ ВАСИЛЕНКА

У кого залізо – у того і сила

Хеттський напис

Григорій Василенко

Продовольчу продукцію доводилося довозити з чужих земель. Щоб прохарчуватися, населення, крім землеробства, займалося ремеслом і торгівлею. Ці галузі діяльності вимагали робочих рук. Тому рабська праця користувалася великим попитом. На цій основі інтенсивно розвивалися відносини обміну. З появою обміну і розвитком торгівлі колективне володіння землею в общині стає невигідним. Воно сковує свободу в розвитку продуктивних сил.

Вихід з такого становища один: земля розподіляється між общинниками і стає їхньою особистою власністю. Перейшовши у приватне володіння, земля стає товаром і втягується в сферу обміну. Частина землевласників, розорившись, продає свої земельні наділи заможним общинникам. Відбувається швидке соціальне розшарування суспільства на багатих та бідних. І землеробська община припиняє своє існування. У Греції цей процес проходив дуже швидко: розклад землеробської общини відбувся протягом життя людей одного покоління. Формуються суспільні класи, аристократія, вільні общинники і раби.

Вигідність рабської праці створює високий стимул для розвитку ремісничої діяльності. На основі застосування рабської праці в Греції виникають великі ремісничі майстерні (ергастерії), які обслуговують потреби внутрішньої торгівлі, а також виготовляють продукцію на вивіз. В Італії, де трохи кращі умови для землеробства, створюються великі помістя (латифундії). З’являються нові суспільні прошарки – ремісники й купці.

Розвиток слов’янського суспільства прибрав іншу форму. На відміну від класичної схеми слов’янська землеробська община проявила завидну стійкість і живучість. На землях Російської імперії вона проіснувала до реформи 1861 року.

Землеробська община протягом двох тисячоліть залишалась головним економічним осередком слов’янського суспільства і послужила основою для зародження і розвитку феодальних відносин в обхід рабовласницької системи господарювання. Вона не вписувалася в рабовласницькі відносини, і тому ранньокласове суспільство слов’ян мало найпростішу структуру: воно поділялося на родоплемінну знать і вільних общинників.

Однак рабство у зародковій формі в слов’янському суспільстві існувало. Археологічні дослідження свідчать, що в скіфську епоху (VII–V ст. до н. д.) родоплемінна верхівка слов’янського суспільства користувалася послугами рабів. Це було патріархальне рабство. Економічне значення його було обмежене. Раби цінувалися більше як товар для продажу.

Головним джерелом добування життєвих засобів у слов’ян було землеробство. Земля як основний компонент продуктивних сил суспільства, на думку слов’ян, була даром природи, а тому не могла відчужуватися, переходити у приватну власність та в оренду. Вона належала всім, хто входив до общини. Той, хто з неї виходив, позбавлявся права користуватися землею. Орна земля періодично перерозподілялася між общинниками за кількістю членів їхніх сімей. Ліси, луки, пасовиська також належали общині. Вони перебували у спільному користуванні.

Давні слов’яни вважали себе часткою природи. Тому людина не прагнула піднятись над природою, була скромною і вдовольнялася тим, що мала. З цього погляду рабство розцінювалось як тяжкий гріх проти божественного начала, що створило людину. Навмисний замах на життя людини вважався найтяжчим злочином. Людських жертв слов’яни не приносили. Випадок, описаний Нестором, є рідкісним. Князь Володимир, принісши в жертву людину, віддав данину варязькому звичаю, який він спостерігав у Скандинавії (перша дружина Володимира – скандинавка Алло-гін, і скандинавське військо допомогло йому захопити Київ і вбити Ярополка, сина Святослава, завойовника хазарського каганату.).

Найблагороднішим заняттям у слов’ян вважалося землеробство.

Люди трудились на землі з великим піднесенням. Сумління їх було чистим, гріх не тиснув на душу. І люди були впевнені, що після смерті покійникові вготоване місце в раю. Поняття пекла у слов’ян не існувало.

Слов’яни вірили, що за покійником і після смерті зберігається земний суспільний статус, що той, хто потрапив у полон і став рабом, залишиться ним і в загробному житті. Щоб цього не сталося, воїн-слов’янин не здавався в полон, а бився на ратному полі до останнього подиху. Якщо йому не судилося перемогти, то він гинув від ворожого меча і вільним переселявся в Ірій (Вирій).

Звичаї та релігійні погляди східних слов’ян мали гуманний характер. Вони стверджували гідність і свободу особистості. І цим (народовір’я) облагороджувало етику й суспільні відносини людей.

У слов’янському суспільстві земля вважалася священною. Землю обожнювали нарівні з сонцем. Земля-мати годувала усіх, була загальним добром, її благами користувалися спільно. І нікому в голову не могла прийти святотатська думка присвоювати або передавати комусь частку святині.

На обожнювання землі слов’янами вказують збережені в нашій мові вислови «земля-мати», «свята земля-годувальниця», «мати сира земля». Поклоніння землі як святині дожило в народі до наших днів. Коли людину проводжають в далеку дорогу, їй дають із собою жменю рідної землі; для неї це – шматочок батьківщини.

Відчуження общинних земель розпочалося тільки в епоху Київської Русі, з уведенням християнства. При цьому дія економічних законів поєднувалася з етичними нормами суспільства. І таке поєднання мало вирішальний вплив на формування відносин землекористування.

Застосування залізних знарядь праці зумовило перехід від колективної праці та спільної власності на засоби виробництва до індивідуальних форм цих категорій суспільного виробництва. Однак під впливом моральних принципів, які мали глибоке коріння в суспільній свідомості слов’ян, земельні угіддя залишалися в спільному володінні землеробської общини.

Марія ХИЛЕВИЧ

Далі буде

Початок у №№ 22,23,33–38,

РАЗОМ – МИ СИЛА

УПОРЯДКУВАЛИ ПАРК

У Жовтневому районі Запоріжжя, у центрі міста біля Дніпра, є невеличкий парк. Тут проводять своє дозвілля нащадки славетного козацького роду – купаються або просто, спілкуючись з природою, відпочивають від галасу і бруду індустріального міста, милуються Хортицею.

Колись давно, коли по цій землі ходили козаки, тут були плавні. За радянської влади ландшафт був знищений, дерева вирубані, натомість насипано піску та посаджено незвичні для цієї місцевості ялинки, проведено освітлення та розбито „Парк труда та відпочинку”. У часи незалежності про парк забули, світло відрізали та почали звозити сюди сміття з усього району. І ось через чотирнадцять років мер міста Карташов вирішив продати цю землю німецькій мережі супермаркетів „Метро”. Громадськість запротестувала, і В. Ющенко ніби продаж заборонив. Та зловісний голова міста зігнорував Президента, трохи почекав та знову спробував продати.

Цю купу сміття зібрали активісти Конгресу Українських Націоналістів разоом з свідомим місцевим населенням, але міське керівництво на чолі з мером не захотіли сприяти цій акції і навіть виділити машину

Люди, які не втратили самоповаги та хочуть жити в країні для народу, разом з Конгресом Українських Націоналістів провели акцію, метою якої була реклама цього парку та поліпшення його екологічного стану. Двічі КУН звертався, у зв’язку з відсутністю Карташова, до його заступника з проханням виділити машину для вивезення сміття. Але отримали лише безліч проблем і неприємностей – аж до того, що під час самої акції з прибирання прийшли комуністи та почали ображати людей, які працювали. Машини, звісно ж, не дали, але захід був проведений на високому рівні – сміття вивезено, парк впорядковано, а головне, що члени КУН і їхні симпатики відчули плече один одного.

Прес-служба
Запорізької ОО КУН

ЕТЮД

ПОМАРАНЧЕВА ХУСТИНА

Згадую перші теплі дні цього року. Як завжди, я йшла ранком дорогою неподалік Дніпра.

Раптом на самому узбережжі, на кущі верболозу я побачила помаранчеву хустину. Прив’язана до гілочок, вона тріпотіла од вітру і сяяла на сонці. Хустина зоріла і наступного дня. Тоді я підійшла ближче. Під верболозом сидів на траві чоловік середнього віку. Горіло багаття, на цеглинах стояв маленький казанок, в якому щось кипіло. В кущах лежав целофановий мішок з жебрацьким скарбом, а біля нього хрипів старезний радіоприймач. Привітались. Я доторкнулась рукою до помаранчевої хустини і згадала свою, яка зараз лежить серед дорогих серцю речей. З нею ми перекривали дорогу транспорту, коли нас не випускали з міста на Співоче поле, з нею я багато днів стояла на майданах в Києві і Черкасах.

А зараз – дивилась на цю, вже історичну хустину, яку прив’язав до гілочок верболозу біля дніпрових берегів українець-жебрак (звати його Михайло).

Збігали дні, тижні... Я ходила ранком все тим же маршрутом і вже здалеку бачила яскравий символ пробудженої нації. Пейзаж з одиноким жебраком, який виношував у серці світлі надії, не покидав мене і вдома. Я вже не уявляла собі цього клаптика землі біля Дніпра без помаранчевої хустини. Аж раптом одного дня я її там не побачила. А біля самої води сидів Михайло. Він руками обхопив голову і дивився в дніпрову далечінь. Поряд хрипів радіоприймач. Ще багато днів потому я бачила його здалеку – під кущем, на якому вже не було помаранчевої хустини. Потім Михайло зник... Куди повела його доля?

Я ще раз підійшла до верболозу. Він мені здався покинутим, осиротілим, як той одинокий жебрак. Попіл, що залишився на галявині від багаття, був дбайливо присипаний прибережним піском...

Лідія ГОНЧАР, член обласного проводу КУН, м. Черкаси

ЗВЕРНЕННЯ

організаційного комітету міста Коломиї Івано-Франківської області з відзначення 150-річчя з дня народження Івана Франка до керівників підприємств, політичних партій, громадських організацій, народних депутатів, органів державної влади та місцевого самоврядування, громадян України та всіх українців, які проживають за кордоном

Шановні друзі!

27 серпня 2006 року виповнюється 150 років з дня народження визначного українського політичного і громадського діяча, поета і письменника Івана Яковича Франка.

Його автобіографія тісно пов’язана з містом над Прутом – столицею Покуття і Гуцульщини – Коломиєю.

Організаційний комітет, створений згідно з розпорядженням міського голови “Про відзначення у місті 150-ї річниці з дня народження Івана Франка” 28 березня 2004 року, розпочав підготовку та проведення низки заходів з відзначення ювілею, вінцем якого має стати відкриття 27 серпня 2006 року бронзового пам’ятника Великому Каменяреві у центрі міста.

У зв’язку з цим звертаємося до всіх, хто глибоко шанує Івана Франка, підтримати нашу ініціативу щодо спорудження пам’ятника та надати доброчинну фінансову допомогу.

Кошти просимо надсилати у Коломийське відділення Приват-Банку за адресою: м. Коломия Івано-Франківської області, вул. І. Франка, 3.

Рахунок UAH: 29244825541401, МФО 336677, код ЗКПО 20568613, призначення платежу: благодійна допомога на будівництво пам’ятника І. Франку в м. Коломиї (**о/р 6762467125591327**).

Інформація про перераховані кошти буде публікуватися у центральних засобах масової інформації.

Оргкомітет

нація і держава
27.09 – 03.10. 2005 р.

ВАСИЛЬ ГАЛАСА – "ОРЛАН"

ПРОВІДНИК ЗБРОЙНОГО ПІДПІЛЛЯ 1940–1950 РОКІВ

5 жовтня 2005 р. минає три роки, відколи відійшов у вічність член ОУН, один із чільних провідників збройного підпілля 1940–50 рр., Василь Галаса – "Орлан".

Народився Василь Галаса 12 листопада 1920 р. у с. Білокриниці на Підгаєччині у селянській родині. Після смерті батька мати не змогла прогодувати дітей, тому віддала Василя в найми. Однією з вирішальних подій, що вплинули на майбутній світогляд юнака, було знайомство з Осипом Дяковим-Горновим. Василь самотужки вивчив основи всесвітньої історії, географії, фізики, хімії, українознавства. Перечитав багато художніх творів: «Кобзар» Т. Шевченка, історичні повісті А. Чайковського, М. Старицького, спогади учасників визвольних змагань 1917–1921 років. Набуті знання передавав молоді села.

На той час у його селі діяли підпільні осередки ОУН, очолювані Осипом Сірим. На початку 1937 р. за рекомендацією Сірого Василь став членом ОУН, а через кілька місяців – районним провідником юнацтва ОУН.

У травні 1939-го він був арештований польською поліцією за приналежність до ОУН, а 11 листопада того ж року заарештований НКВС. Після звільнення продовжував розбудовувати осередки ОУН до початку німецько-більшовицької війни.

Брав участь у проголошенні незалежної Української держави у Козові в 1941 р. Під час німецької окупації працював у пропагандистській групі у Тернополі та в селах Тернопільщини. Наприкінці 1941-го Галасу призначили повітовим провідником Тернопільщини. Треба було поповнити ряди підпільників, знищених більшовиками, і підвищувати їхній ідейний рівень. Для цього на Тернопіллі були проведені двотижневі курси-вишколи з керівниками середньої ланки. Перші курси на Тернопільщині на початку 1942 р. провели провідні члени ОУН Василь Кук – «Леміш», Василь Охрімович – «Пилип» і Ярослав Старух – «Синій».

Василь Галаса

У першій половині 1944-го згідно з рішенням Проводу ОУН і наказом головного командира УПА Тараса Чупринки Василь Галаса разом з військовим референтом Яковом Чорнієм – «Ударником» брав участь у творенні перших відділів УПА на Перемишлянщині. У лютому 1945-го, під час організації на території Закерзоння окремого краю, Галасу призначили заступником крайового провідника Ярослава Старуха – «Стяга» з політико-пропагандистської роботи. На цьому посту він працював до вересня 1947 р. Написав брошуру «Українсько-польські взаємини» і десятки листівок та звернень із закликом припинити протиукраїнські виступи і зосередити свої сили проти спільного ворога.

Влітку 1947 р. у розпалі акції «Вісла», згідно з рішенням керівництва УГВР, Проводу ОУН і головного командувача УПА відправив відділи УПА в рейд через територію Чехословаччини в Західну Європу, аби продемонструвати світові, що український народ продовжує визвольну боротьбу проти російсько-більшовицької імперії за свою державність.

У липні 1948 р. Галасу призначили крайовим провідником Північно-Західних українських земель. На цьому терені він працював до липня 1953-го.

У 1950 р. Василь Галаса був кооптований у члени УГВР. Від 1950 го – член Проводу ОУН. У 1953 р. перейшов на терени Хмельницької області, де 11 липня його схопила провокативна група МДБ. До 1958 року сидів у Київській в'язниці на вул. Володимирській, був засуджений до 10 років ув'язнення.

У квітні 1960 р. Василя Галасу звільнили з табору, але постійно тримали під наглядом і контролем.

Після проголошення незалежності України Василь Галаса працював позаштатним співробітником інституту історіографії НАН і збирав та опрацьовував архівні матеріали з історії ОУН, УПА і УГВР. Брав участь у написанні 1-го тому Літопису УПА нової серії. Був членом Київського братства ОУН і УПА, брав активну участь у його заходах. Часто виступав перед студентами, військовими на теми національно-визвольної боротьби та необхідності розбудови нашої держави.

Похоронений Василь Галаса в Києві на цвинтарі "Берківці". Складаю щиру подяку дружині Людмилі Володимирівні, яка в нелегкий період його життя стала доброю подругою, порадницею, зберегла і передала великий його архів на Тернопільщину. Це – цінні книги, біографії визначних діячів, його наукові праці, доповіді, копії повстанських журналів, фотографії, листування.

Ігор ОЛЕЩУК, старший науковий працівник історико-меморіального музею політичних в'язнів в м. Тернополі

КОБЗАРСЬКІ МОГИЛИ В КРЕМЕНЦІ

У місті Кременці біля підніжжя гори Черчі розташований П'ятницький козачий цвинтар XVII ст. У 1648 р. козаки полковника Максима Кривоноса взяли приступом польський оборонний замок на горі Бони (це найвища гора в околиці, понад 400 метрів заввишки – крута з усіх сторін). Козаки тримали в облозі фортецю шість тижнів, а потім за допомогою селянського війська з околиць замок упав. Опісля він вже не відбудовувався. Руїни і досі вражають своєю величчю.

Тут – понад 60 кам'яних хрестів та ще близько 20 зруйнованих, очевидно, часом. Серед 60-ти надгробних плит різних розмірів – п'ять круглих у вигляді кобз. П'ятницьке поховання козаків – єдине в Україні, де поряд із прахом воїнів поховані й кобзарі, що шаблею й піснею боролися за незалежність своєї Вітчизни. Час, на жаль, не зберіг їхніх імен, написи, що проглядаються на плитах, не можна прочитати.

Улітку в Кременці відбулося свято козацького мистецтва „Кобзарські сезони Волині". Для участі у ньому прибули майстри сольоспіву з багатьох куточків України. Священик кременецької Свято-Преображенської церкви УПЦ КП отець Володимир провів заупокійну панахиду, а кобзарі виспівали могили своїми думами, провівши умовну вісь єднання від Черчі до Чернечої гори у Каневі. На впорядкованому козацькому похованні учасники фестивалю посадили калинову алею.

„Я знав про кобзарські могили в Кременці, хоч жодного разу на них не був. Це найсвятіше місце для кобзаря", – сказав голова Національної спілки кобзарів України, професор, заслужений артист України Володимир Єсипок.

Наразі у Кременці сподіваються, що „Кобзарські сезони" стануть традиційними, і держава, нарешті, візьме під свою охорону унікальне поховання співців слави та волі України. Вони на те заслужили.

Володимир ОНИЩЕНКО

Календар українського націоналіста

28 вересня 1906 р. – у Києві вийшло перше число української газети "Рада".
28 вересня 1956 р. – помер Остап Вишня, видатний український письменник-гуморист.
29 вересня 1845 р. – народився Іван Тобілевич (Карпенко-Карий), український письменник-драматург.
29 вересня 1866 р. – народився Михайло Грушевський, історик і громадсько-політичний діяч, голова Української Центральної Ради.
29 вересня 1997 р. – російська міліція захопила Богоявленський храм УПЦ КП у м. Ногінську, Московської обл. та передала його Московському патріархату.
30 вересня – Віри, Надії, Любові та їхньої матері Софії.
30 вересня – Всеукраїнський день бібліотек.
30 вересня 1930 р. – загинув від рук польської поліції Юліан Головінський, крайовий командир УВО.
30 вересня 1945 р. – загинув Степан Хрін, командир ВГ УПА "Маківка", улюбленець воєнства і населення.
2 жовтня – День працівників освіти

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua
Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61
В. о. головного редактора Микола Гук

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"
Замовлення № 3832
Наклад 60000 примірників
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 26-65-57
Дніпропетровськ	Береза Юрій	(0562) 45-09-60
Донецьк	Олійник Марія	(0622) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(8-067) 410-52-42
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Ковальчук Григорій	(0522) 24-50-64
Київська обл.	Сахацький Олександр	(044) (297)27-5-70
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Кук Володимир	(0642) 95-59-78
Луцьк	Максимович Олег	(03322) 723935, 722142
Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 29-07-90
Мукачеве	Гурзан Василь	(03131) 2-25-45
Одеса	Перегінчук Михайло	(0482) 731-00-78
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 22-20-26
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Манжела Борис	(0542) 63-15-36
Тернопіль	Ткач Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(0577) 16-02-18
Херсон	Петренко Володимир	(0535) 55-46-50
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Ілля Богданюк	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

Передавайте часопис "Нація і Держава" з хати до хати, з рук у руки!